

BOSNAIHERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 51 0 Rs 141825 20 Spp
Sarajevo, 15.12.2020. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući po zahtjevu Općinskog suda u Travniku za rješavanje spornog pravnog pitanja od 17.09.2020. godine na osnovu odredbe člana 61. Zakona o parničnom postupku vezano za primjenu člana 29. stav 2. Zakona o izvršnom postupku te odredbe člana 18. Pravilika o unutrašnjem sudskom poslovanju Federacije Bosne i Hercegovine i Brčko Distrikta („Službeni glasnik“ broj: 66/12 i 40/14) na sjednici Grđanskog odjeljenja održanoj dana 15.12.2020. godine donio je

O D L U K U

Odbacuje se zahtjev Općinskog suda u Travniku za rješavanje spornog pravnog pitanja u predmetu broj: 51 0 Rs 141825 20 Spp koji glasi:

„Može li se iz pravomoćne presude broj: 51 0 Rs 141825 18 Rs od 27.11.2018. godine, kojom je tužiteljima (33 uposlenika) usvojen tužbeni zahtjev, a tuženi obvezan na isplatu naknada u pojedinačnim iznosima, kao u presudi, podnijeti pojedinačni prijedlozi za izvršenje, sa iskazanim troškovima postupka.“.

O b r a z l o ž e n j e

Općinski sud u Travniku dopisom broj: 51 0 Rs 141825 20 I 2 od od 08.09.2020. godine podnio je prijedlog za rješavanje spornog pravnog pitanja u smislu člana 61.a. stav 1. i člana 61.b. stav 1. Zakona o parničnom postupku ¹ (u daljem tekstu ZPP), u vezi sa odredbom člana 21. stav 1. Zakona o izvršnom postupku ² (u daljem tekstu ZIP), a uz Zahtjev je dostavljen i spis broj: 51 0 Rs 141825 20 I 2, sa prijedlogom rješenja spornog pitanja.

Podnositelj u Zahtjevu navodi da je kod tog suda pokrenut izvršni postupak tražitelja izvršenja Indire Kozarić iz Travnika, koju zastupa punomoćnik Ahmedin Salkica, advokat iz Travnika, protiv izvršenika Srednjebosanski kanton/Kanton Središnja Bosna/, radi izvršenja, na osnovu

¹ „Službene novine FBiH“ broj 52/03, 73/05, 19/06 i 98/15

² „Službene novine Federacije BiH“ broj 32/03, 52/03, 33/06, 39/06, 39/09 i 35/12

pravomoćne sudske odluke tog suda broj: 51 0 Rs 141825 18 Rs od 27.11.2018. godine.

Nakon dostavljanja prijedloga za izvršenje, izvršenik je dostavio Općinskom sudu u Travniku 23.06.2020. godine Prijedlog za pokretanje postupka za rješavanje spornog pravnog pitanja. U prijedlogu navodi da se pred Općinskim sudom u Travniku vodi više od 30 izvršnih predmeta po istom izvršnom naslovu, te da se ukazuje sporno može li se iz pravomoćne presude broj: 51 0 Rs 141825 18 Rs od 27.11.2018. godine, kojom je tužiteljima (33 uposlenika) usvojen tužbeni zahtjev, a tuženi obvezan na isplatu naknada u pojedinačnim iznosima, kao u presudi, podnijeti pojedinačni prijedlozi za izvršenje, sa iskazanim troškovima postupka. Dalje navodi da je formiranje više izvršnih predmeta u suprotnosti sa načelom ekonomičnosti o čemu nadležni sud u smislu odredbi ZPP treba da vodi računa, kao i da provođenje izvršnog postupka na takav način proizvodi štetu na strani izvršenika. Stoga je predložio da na osnovu člana 61. ZPP Općinski sud u Travniku povodom ovog prijedloga podnese zahtjev za rješavanje spornog pravnog pitanja Vrhovnom суду F BiH.

U odgovoru na prijedlog, tražitelj izvršenja je dana 07.08.2020. godine sudu dostavio podnesak u kojem se poziva na član 140. stav 2. ZIP-a navodeći da više tražitelja izvršenja može tražiti izvršenje na istom potraživanju koje je djeljivo, a zapljena i prijenos određuju se u odgovarajućim iznosima, posebno u korist svakog tražitelja izvršenja, te kako se u konkretnom slučaju radi o potraživanjima koja su određena, da je pravo svakog tražitelja izvršenja da podnese prijedlog za izvršenje, pa su u skladu sa važećim propisima tražitelji izvršenja podnijeli prijedloge za izvršenje, a sud donio predmetna rješenja.

Nakon toga Općinski sud u Travniku je ovom суду dostavio cijeli spis, uz dostavljanje tumačenja spornog pravnog pitanja od strane tog suda. Prvostepeni sud smatra da se svi tužitelji iz izvršne isprave, pa tako i tražitelj izvršenja Kozarić Indira iz Travnika, smatraju samostalnom strankom u parničnom postupku i njegove radnje ili propuštanja niti koriste niti štete drugim suparničarima, a sve shodno odredbama člana 365. u vezi sa članom 362. ZPP, koji propisi se primjenjuju i u izvršnom postupku na osnovu čl. 21. stav 1. ZIP-a. U tom pravcu, pravo je i dispozicija (slobodna volja) svakog od tužitelja iz navedene pravosnažne i izvršne presude, kao potencijalnih tražitelja izvršenja, da odluče da li će uopće ustati sa prijedlogom za izvršenje, kada će to učiniti i ko će ih zastupati u izvršnom postupku, te da li će podnijeti pojedinačne prijedloge za izvršenje radi namirenja svog pravomoćno utvrđenog potraživanja ili će podnijeti zajednički prijedlog za izvršenje sa drugim tražiteljima izvršenja iz izvršne isprave radi namirenja svog potraživanja. Obzirom na navedeno, shodno odredbi članom 36. stav 1., u vezi sa članom 140. stav 2. ZIP-a, sud je postupajući po pojedinačnim prijedlozima za izvršenje donio Rješenje o izvršenju broj: 51 0 Rs 141825 20 I 2 kako u ovom predmetu, tako i u drugim iniciranim izvršnim predmetima na temelju iste izvršne isprave – presude ovog suda broj: 51 0 Rs 141825 18 Rs od 27.11.2018. godine.

Prilikom donošenja pojedinačnih rješenja o izvršenju uzeto je u obzir i da su posebni troškovi svakog od tražitelja izvršenja već nastali podnošenjem pojedinačnih prijedloga za izvršenje putem punomoćnika, shodno odredbama člana 16. stav 4. i 7. ZIP-a u vezi sa odredbama člana 383. stav 2. i člana 387. ZPP, koji se shodno primjenjuju u izvršnom postupku.

Zahtjev nije dozvoljen.

Odredbom člana 61a. stav (1) ZPP-a propisano je ako u postupku pred prvostepenim sudom u većem broju predmeta postoji potreba da se zauzme stav o spornom pravnom pitanju koje je od značaja za odlučivanje o predmetu postupka pred prvostepenim sudovima, prvostepeni sud će po službenoj dužnosti ili na prijedlog stranke zahtjevom pokrenuti postupak pred Vrhovnim sudom Federacije radi rješavanja spornog pravnog pitanja.

Prema odredbi člana 61b. stav (1) ZPP-a zahtjev iz člana 61a. stav (1) ovog zakona treba sadržavati kratak prikaz utvrđenog stanja u konkretnoj pravnoj stvari, navode stranaka o spornom pravnom pitanju i razloge zbog kojih se sud obraća sa zahtjevom za rješavanje spornog pravnog pitanja. Sud će uz zahtjev priložiti i sopstveno tumačenje spornog pravnog pitanja. Zahtjev se ne dostavlja strankama na izjašnjanje.

Odredbom člana 61c. stav (1) ZPP-a propisano je da će Vrhovni sud Federacije BiH odbaciti kao nepotpun ili nedozvoljen zahtjeva za rješavanje spornog pravnog pitanja.

Pravilnim tumačenjem odredbi člana 61a. - 61f. Zakona o parničnom postupku koje uređuju postupak za rješavanje spornog pravnog pitanja dolazi se do zaključka da Vrhovni sud rješavajući sporno pravno pitanje ne odlučuje o predmetu spora, već se odredbama o rješavanju spornog pravnog pitanja daje mogućnost Vrhovnom sudu da zauzme stav o pravnom pitanju koje se pojavi kao sporno u postupku pred prvostepenim sudom pod uvjetom da se određeno pravno pitanje pojavilo kao sporno u većem broju predmeta i da je od prejudicijalnog značaja za odlučivanje o predmetu u postupku pred prvostepenim sudom. Ovaj pravni institut predstavlja mehanizam kojim se kroz zauzimanje pravnog shvaćanja Vrhovni sud obezbjeđuje pravnu sigurnost i jednakost postupka pred nižestepenim sudovima. U konkretnom slučaju, postavljeno pravno pitanje ne predstavlja sporno pravno pitanje već dilemu prvostepenog suda u vezi primjene procenih normi Zakona o parničnom postupku i Zakona o izvršnom postupku³.

Sporno pravno pitanje koje se postavlja Vrhovnom суду Federacije BiH mora biti od značaja za odlučivanje u većem broju predmeta i odnositi se na tumačenje pravne norme kao neodređene, neprecizne ili nejasne, a istim se ne

³ „Službene novine FBiH“ broj: 32/03

može tražiti razjašnjenje činjenica iz konkretnog predmeta spora kako to izvršenik čini postavljenim pitanjem, zbog čega i nije ispunjen uvjet po odredbi člana 61a. stav (1) ZPP-a, da bi se u ovoj pravnoj situaciji postavljenom pitanju dalo karakter spornog pravnog pitanja od značaja za odlučivanje u većem broju predmeta.

Zbog toga je Građansko odjeljenje Vrhovnog suda Federacije BiH, primjenom odredbe člana 61c. stav (1) ZPP, a u vezi sa članom 61b. stav (2) ZPP, zahtjev Općinskog suda u Travniku za rješavanje spornog pravnog pitanja iz procesnih razloga odbacio kao nepotpun.

Predsjednica Građanskog odjeljenja
Zdravka Grebo-Jevtić,s.r.